

1837
2017
ΧΡΟΝΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον ΑθηνώνΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ

Γραμματεία Συγκλήτου

Ταχ. Δ/ση: Πανεπιστημίου 30
Πληροφορίες: Πηνελόπη Ελευθερίου
Τηλέφωνο: 210 368. 9765

Αθήνα 11-9-2017

Αρ. Πρωτ.: 1718001307/15-9-17

ΠΡΟΣ: - Κοσμήτορες Σχολών
- Προέδρους Τμημάτων
- Διεύθυνση Βιβλιοθηκών
- Υπεύθυνο Υπηρεσίας ΚΛΕΙΔΙ
για ανάρτηση σε Ιστότοπο &
Announcements

ΚΟΙΝ: -Αναπληρωτή Πρύτανη κ. Μπουραζέλη

ΘΕΜΑ: Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ»

Σας γνωρίζουμε ότι η Σύγκλητος στη συνεδρία της 25^{ης}-7-2017, και δεδομένου ότι στη συνεδρία της 29-11-2016 έχει αποφασίσει την υποχρεωτική κατάθεση της παραγόμενης στο ΕΚΠΑ *Γκριζας Βιβλιογραφίας* και συγκεκριμένα Πτυχιακές Εργασίες, Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες και Διδακτορικές Διατριβές, στην πλατφόρμα ΠΕΡΓΑΜΟΣ, η οποία αποτελεί το Ιδρυματικό Αποθετήριο του Ε.ΚΠΑ, μετά εισήγηση του Αναπληρωτή Πρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Διεθνών Σχέσεων κ. Κων. Μπουραζέλη, **αποφασίζει** την τροποποίηση, συμπλήρωση / επέκταση αυτής και **καθορίζει** εξ υπαρχής τη διαδικασία κατάθεσης ως κάτωθι:

Αυτοαπόθεση Γκριζας Βιβλιογραφίας στην ψηφιακή πλατφόρμα ΠΕΡΓΑΜΟΣ

1. Η κατάθεση πραγματοποιείται σε ψηφιακή μορφή και αποτελεί για τις μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες και τις διδακτορικές διατριβές προαπαιτούμενο για τη χορήγηση του αντίστοιχου τίτλου σπουδών.
2. Η κατάθεση των πτυχιακών εργασιών είναι προαιρετική, επαφίεται σε κάθε Τμήμα να λάβει σχετική απόφαση όσον αφορά την υποχρεωτική ή μη κατάθεση της πτυχιακής εργασίας προκειμένου να εγκρίνονται οι αιτήσεις ορκωμοσίας.
3. Οι εργασίες (πτυχιακές, μεταπτυχιακές διπλωματικές και διδακτορικές διατριβές) καταχωρίζονται στο Αποθετήριο με αυτοαπόθεση αλλά δεν είναι προσβάσιμες (στο πλήρες κείμενο ή μόνο στην περίληψη) μέχρι τον τελικό έλεγχο της ορθότητας της προβλεπόμενης διαδικασίας από την αντίστοιχη Βιβλιοθήκη.
4. Δικαιούχος του περιουσιακού και ηθικού δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας είναι ο συγγραφέας/δημιουργός της εργασίας/διδακτορικής διατριβής, ο οποίος υπογράφει σχετικό έντυπο υποβολής με το οποίο παρέχει στη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (ΒΚΠ) του ΕΚΠΑ τη μη αποκλειστική άδεια διάθεσης της εργασίας/διδακτορικής διατριβής στο διαδίκτυο, μέσω του Ψηφιακού Αποθετηρίου.

5. Ειδικά στην περίπτωση Πτυχιακής Εργασίας, ως πρωτόλειο έργο, εκτός από την προαιρετική κατάθεση, ανάλογα με την απόφαση του εκάστοτε Τμήματος, ισχύουν και οι αντίστοιχοι περιορισμοί και εξαιρέσεις από τους οποίους διέπονται οι Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες.
6. Στην περίπτωση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής εργασίας, εκτός από τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στο πλήρες κείμενο, οι συγγραφείς δύνανται να επιλέγουν να είναι διαθέσιμη μόνο εντός του ΕΚΠΑ και να ορίζουν το χρονικό διάστημα περιορισμού πρόσβασης στο πλήρες κείμενο μέχρι 6 μήνες χωρίς αιτιολόγηση. Εάν συντρέχουν ειδικοί λόγοι μη διάθεσης του πλήρους κειμένου, το χρονικό διάστημα περιορισμού μπορεί να επεκταθεί από ένα (1) έτος έως τρία (3) έτη. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση ή μη του χρονικού περιορισμού αποφασίζεται από το Εφορευτικό Συμβούλιο της Βιβλιοθήκης της οικείας Σχολής μετά από σχετική αίτηση, του/της ενδιαφερομένου/ης φοιτητή/τριας, στην οποία πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά οι λόγοι. Μετά την παρέλευση του προαναφερθέντος χρονικού διαστήματος, η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (ΒΚΠ) μπορεί να διαθέτει το υλικό ελεύθερα.
7. Όσον αφορά στις Διδακτορικές Διατριβές, εκτός από τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στο πλήρες κείμενο, οι συγγραφείς δύνανται να επιλέγουν να είναι διαθέσιμη μόνον εντός του ΕΚΠΑ ή να ορίζουν το χρονικό διάστημα περιορισμού πρόσβασης στο πλήρες κείμενο μέχρι τρία (3) χρόνια με απλή έγγραφη αιτιολόγηση προς τη Βιβλιοθήκη. Εάν συντρέχουν ειδικοί λόγοι μη διάθεσης του πλήρους κειμένου, η χρονική διάρκεια μη διάθεσής του μπορεί να επεκταθεί στα 5 χρόνια, ενώ για εξαιρετικούς λόγους μπορεί να είναι χωρίς χρονικό όριο. Στις περιπτώσεις αυτές, η έγκριση ή μη του χρονικού περιορισμού αποφασίζεται από το Εφορευτικό Συμβούλιο της Βιβλιοθήκης της οικείας Σχολής, μετά από σχετική αίτηση, του/της ενδιαφερομένου/ης φοιτητή/τριας στην οποία πρέπει να τεκμηριώνονται οι λόγοι. Μετά την παρέλευση των προαναφερθέντων χρονικών ορίων, η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (ΒΚΠ) μπορεί να διαθέτει το υλικό ελεύθερα.
- Ως προς τις Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες και τις Διδακτορικές Διατριβές κατ'εξαιρέση, ορίζεται ότι οι επιμέρους Σχολές ή και τα Τμήματα μπορούν να προβαίνουν σε σχετικές ως προς το Ψηφιακό αποθετήριο ρυθμίσεις που λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες του επιστημονικού τους χώρου ως προς τα είδη και τον χρόνο κατάθεσης και αποδέσμευσης των εργασιών του Ψηφιακού Αποθετηρίου, καθώς και τη συγκατάθεση του επιβλέποντα την εργασία Καθηγητή.
- Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που ο επιβλέπων Καθηγητής δεν είναι μέλος ΔΕΠ του ΕΚΠΑ, τότε δικαίωμα έγκρισης για την ανοιχτή ή κλειστή πρόσβαση στην Εργασία ή τη Διατριβή έχει το μέλος της τριμελούς επιτροπής το οποίο είναι μέλος ΔΕΠ του ΕΚΠΑ.
8. Στην περίπτωση περιορισμού πρόσβασης στο πλήρες κείμενο είναι δυνατή η ανάγνωση μόνο της περίληψης (ελληνικά και αγγλικά σε 2 έως 3 σελίδες) του κειμένου. Η ανάρτηση της περίληψης είναι υποχρεωτική κατά τη διαδικασία αυτοαπόθεσης. Δεν είναι δυνατή η ανάρτηση της περίληψης του κειμένου αν δεν συνοδεύεται και από την

κατάθεση του πλήρους αρχείου σε ψηφιακή μορφή, η πρόσβαση του οποίου θα διέπεται από τους ανωτέρω περιορισμούς.

9. Διάθεση και πρόσβαση στο ψηφιακό περιεχόμενο (Πτυχιακών Εργασιών, Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών και Διδακτορικών Διατριβών) επιτρέπεται αποκλειστικά για προσωπική μελέτη και ιδιωτική χρήση, καθώς και για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς. Απαγορεύεται οποιαδήποτε χρήση για εμπορικούς σκοπούς, καθώς και για άμεσο ή έμμεσο εμπορικό οικονομικό όφελος.

Αυτοαπόθεση επιστημονικών δημοσιεύσεων και ερευνητικών εργασιών όλων των μελών του ΕΚΠΑ.

Το Ιδρυματικό Αποθετήριο «Πέργαμος», στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού και προβολής της παραγόμενης επιστημονικής και ερευνητικής δραστηριότητας του Πανεπιστημίου, είναι σε θέση από την 1^η Οκτωβρίου 2017 να υποστηρίξει και την κατάθεση των επιστημονικών δημοσιεύσεων και των ερευνητικών εργασιών όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Με την κατάθεση των επιστημονικών δημοσιεύσεων στην «Πέργαμο»:

- Επιτυγχάνεται η οργανωμένη συγκέντρωση των επιστημονικών δημοσιεύσεων σε ένα κεντρικό σημείο, με αποτέλεσμα την αποδοτικότερη γνωστοποίηση και προώθηση του υλικού, καθώς και τον ευκολότερο εντοπισμό του από μηχανές αναζήτησης.
- Ενισχύεται η διαδικασία αξιολόγησης και η διεθνής κατάταξη του Ιδρύματός μας.
- Αποτρέπεται, δυνητικά, η λογοκλοπή κειμένων, δεδομένου ότι υπάρχουν καταγεγραμμένα τα πλήρη στοιχεία του δημοσιευμένου πρωτότυπου υλικού.
- Προωθείται η ανοικτή πρόσβαση, καθώς επιτυγχάνεται η ελεύθερη πρόσβαση σε ερευνητικά/επιστημονικά δημοσιεύματα και αποτελέσματα, όπως προτρέπει και σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του προγράμματος Horizon 2020 για τα αντίστοιχα χρηματοδοτούμενα έργα. Επισημαίνονται σχετικοί με την προαναφερθείσα οδηγία σύνδεσμοι:
  - <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/open-science-open-access>
  - <https://ec.europa.eu/digital-single-market/open-access-scientific-information>
  - https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-pilot-guide_en.pdf
  - <https://www.openaire.eu/open-access-in-horizon-2020>
  - <http://www.openaccess.gr/el/>
- Την αποκλειστική ευθύνη της ορθότητας της ανάρτησης και τεκμηρίωσης του υλικού, της εγκυρότητας και αυθεντικότητας των τεκμηρίων, των πνευματικών δικαιωμάτων και κάθε άλλης ενέργειας που ενδεχομένως να επισύρει νομικά προβλήματα έχει ο αναρτών και όχι το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Ειδικά για την ανάρτηση στο Αποθετήριο επιστημονικών δημοσιεύσεων και ερευνητικών εργασιών από το απασχολούμενο με οποιαδήποτε σχέση εργασίας προσωπικό του ΕΚΠΑ και από ερευνητές που δεν ανήκουν στα μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος και, ιδίως, ως προς το εάν έχουν μεταβιβαστεί στο ΕΚΠΑ περιουσιακά δικαιώματα των φερόμενων ως δημιουργών επί των εργασιών αυτών, επιβάλλεται να επιβεβαιώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο η πρωτοτυπία των έργων και να ζητείται από τους δημιουργούς,

ενδεικτικά υπό μορφή υπεύθυνης δήλωσης, η επιβεβαίωση ότι από το έργο δεν προσβάλλεται οποιοδήποτε δικαίωμα τρίτου και η δέσμευση ότι, σε κάθε περίπτωση ο δημιουργός ευθύνεται έναντι του ΕΚΠΑ για κάθε σχετική αξίωση τυχόν εγερθεί από τρίτον (σχετική γνωμοδότηση Γραφείου Νομικού Συμβούλου με αρ. πρωτ. ΕΚΠΑ 1617031023/27.6.2017).

- Για την πιστοποίηση της επιστημονικής έρευνας θα πρέπει να υπάρχει η συγκατάθεση του μέλους ΔΕΠ του ΕΚΠΑ που επόπτευσε ή συνεργάστηκε για την εργασία.
- Η διαδικασία αυτή θα εφαρμόζεται με συγκεκριμένες επιλογές κατά τη διαδικασία αυτοαπόθεσης και ανάρτησης στο Αποθετήριο και δεν θα την εποπτεύει η Βιβλιοθήκη.
- Για την ομοιόμορφη αντιμετώπιση του κατατιθέμενου υλικού στην «Πέργαμο», εκτός από την προαναφερθείσα διαδικασία, θα συνταχθούν, αρμοδίως, προσεχώς αναλυτικές οδηγίες οι οποίες θα είναι διαθέσιμες σε όλα τα μέλη της Πανεπιστημιακής κοινότητας μέσω της πλατφόρμας του Ψηφιακού Αποθετηρίου «Πέργαμος» (pergamos.lib.uoa.gr) και της ιστοσελίδας της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (www.lib.uoa.gr).
- Θα δίνεται, επίσης, η δυνατότητα διασύνδεσης με DOI ή URL άρθρου περιοδικού, συνεδρίου ή βιβλίου, εάν το υλικό βρίσκεται ήδη δημοσιευμένο σε ψηφιακή μορφή (π.χ. από τους ιστοτόπους των αντίστοιχων εκδοτικών οίκων).
- Επιπλέον, θα δίνεται η δυνατότητα επισύναψης/αποθήκευσης ψηφιακού αρχείου του δημοσιευμένου υλικού υπό τη μορφή pre-print/camera ready/peer reviewed copy του δημοσιευμένου άρθρου, παρέχοντας ωστόσο το υλικό με την κατάλληλη άδεια χρήσης, ανάλογα και με την όποια συμφωνία περί πνευματικών δικαιωμάτων υπάρχει με τον εκάστοτε εκδότη.
- Το υλικό που δημοσιεύει το κάθε διαπιστευμένο μέλος της Πανεπιστημιακής κοινότητας στην «Πέργαμο», θα είναι άμεσα αναζητήσιμο μέσω της «Περγάμου», αλλά και μέσω διαδικτύου. Προφανώς, ψηφιακό υλικό το οποίο υπόκειται σε πνευματικά δικαιώματα, όπως π.χ. άρθρα δημοσιευμένα σε περιοδικά, θα είναι προσπελάσιμα στην πρωτότυπη μορφή τους μόνο εάν υπάρχει δικαίωμα πρόσβασης στη συγκεκριμένη ηλεκτρονική πηγή.

Κατόπιν αυτών παρακαλούμε για τις ενέργειες της αρμοδιότητάς σας.

Ο Πρύτανης

Μελέτιος-Αθανάσιος Κ. Δημόπουλος

-Γραφείο Πρύτανη
-Γραφεία Αναπληρωτών Πρύτανη
-Γραμματεία Συγκλήτου